12

OLOMOUCKÝ ARCIDIECÉZNÍ INFORMÁTOR

OLDIN

ROČNÍK 18 • PROSINEC 2008

Arcibiskupství olomoucké • Biskupské náměstí 2, 771 00 Olomouc • http://www.ado.cz

Alšovy české Vánoce (1902)

VALAŠSKÝ APOŠTOL P. BRAYER

V roce 1777 se Valašsko stalo světově proslulým. V našich zemích bylo povoleno pouze katolické vyznání a tu na Valašsku se v řadě obcí velké množství lidí přihlásilo k protestantismu. Průběh těchto nepokojů a vše, co s nimi souviselo, je sama o sobě zajímavá kapitola, ale chci se zastavit u osobnosti, která měla za úkol situaci urovnat přímo v terénu. Tou osobností byl mladý vizovický farář Brayer.

Tadeáš Brayer se narodil v roce 1741 v Telči a po teologických studiích byl v roce 1770 vysvěcen na kněze. V době valašských nepokojů byl druhým kaplanem u sv. Mořice v Olomouci. Na Valašsku komise, ve které především zasedali pozdější proslulí biskupové Háj a Kindermann, sesadila některé nevhodné faráře a do Vizovic, které byly nejvýznamnějším místem, kterého se nepokoje týkaly, na místo faráře Matátka poslala za administrátora právě Brayera, protože byl v Olomouci znám svojí učeností, horlivostí, obratností i zbožností. Brayer nezklamal. Záhy prelát Háj psal: *Ve Vizovicích ustanoven administrátorem P. Tadeáš Brayer, jehož skromnému chování děkovati máme, že z 280 vyslovených evangelíků 240 k pravdě se vrátilo a službám Božím rádo obcuje, takže kostel sotva dostačuje. Z té příčiny bude kněz Brayer po připovědí vikáře šl. Rolsberga v těchto dnech jako farář a děkan investován.*

Alespoň ve městě Vizovicích se podařilo víceméně problém protestantismu odstranit. V řadě vesnic na Valašsku to však už nešlo, šlo tedy alespoň o udržení reálných pozic katolické víry, aby neodpadli aspoň ti, kteří nebyli dříve tajnými evangelíky. Ti navíc byli posíleni, když Josef II. vydal v roce 1781 Toleranční patent, a to především díky těžko řešitelné situaci na Valašsku. Po Tolerančním patentu mohla totiž vznikat řada evangelických duchovních správ se svými pastory. Brayer nebyl sám, kdo se snažil katolickou víru udržet a odpadlé přivést zpět. Vedle něj vynikli i Antonín Marek (1740 – 1814), od 1777 lokální kaplan v Hošťálkové, Antonín Březovský (1748 – 1828), od 1777 první lokální kaplan v Hovězí a později farář v Pržně a vsetínský děkan, nebo Jan Papež (1745 – 1818), který jako kooperátor na Hostýně se stal lokálním kaplanem na Rusavě a později byl farářem a prvním děkanem v Napajedlech, či Josef Pavlovský (1749 – 1833), od 1779 první lokální kaplan v Jasenné, předtím Brayerův kooperátor ve Vizovicích. Trojice Brayer – Marek – Březovský si všimla i Marie Terezie a velmi si jich vážila. Brayer sám dostal od Marie Terezie medaili za zásluhy a roční příplatek 200 zlatých.

O Brayerově situaci po vydání Tolerančního patentu vizovický historik Čižmář napsal: *Mezi (těmito) evangelickými faráři a vizovským děkanem Tadeášem Brayerem rozvinul se tehdy o každou duši ještě nerozhodnou největší duchovní zápas. Tehdy ukázal se děkan Brayer v plné síle svého kazatelského umění. Neboť jenom jeho výřečnosti, spojené s vzorným nábožným životem, mohla církev katolická děkovati, že přestalo aspoň ve Vizovicích další odpadání od církve katolické a že se přihlásilo po vyhlášení tolerance jenom 36 rodin k jinověrcům.*

Téměř dvacet let trvala Brayerova práce ve Vizovicích. Těšil se úctě u farníků svých i okolních, ani evangelíci mu nemohli nic vytknout, vážili si jej a vyznamenávali i nadřízení. Od roku 1777 byl asesorem arcibiskupské konzistoře v Olomouci. Když v roce 1780 zemřela Marie Terezie, byl Brayer pozván, aby pronesl české smuteční kázání v olomoucké katedrále při slavných bohoslužbách za zemřelou císařovnu. Když se v roce 1796 ucházel o Příbor, velmi prestižní a bohatou faru, bez problémů ji dostal a stal se i děkanem a arcikněžem příborským.

Zemřel 16. ledna 1819. Po desetiletích o něm Řehoř Volný ve své církevní topografii napsal, že byl *výborný kazatel, znalý starých i nových jazyků, důkladný teolog a obratný státník*. I tak vynikající kněze měla olomoucká arcidiecéze před dvěma staletími.

Tadeáš Brayer je postava jistě zajímavá a úctyhodná a zaslouží si, aby památka na něj se udržovala. Avšak jako historická osobnost před nás staví několik velmi aktuálních témat, která zřejmě, kdyby mohl z hrobu promluvit, nám by předestřel:

1. Účinný a úspěšný model života a práce kněze.
2. Jednotný pastorační model a jednotný a společný podíl kněží na tomto modelu v konkrétním regionu, který má svá specifika.
3. Komplexnost a vyváženost práce faráře jako duchovního otce a pastýře Božího lidu. To jsou témata velmi živá a velmi aktuální dnes, stejně jako za časů Tadeáše Brayera.

P. Vladimír Tetřhal

PŘED 70 LETY ZEMŘEL KARDINÁL SKRBENSKÝ

Už žije jen málo pamětníků, kteří viděli kardinála Lva Skrbenského z Hříště. Byl posledním olomouckým arcibiskupem, který pocházel z moravského šlechtického a erbovního rodu.

Pocházel z Hausdorfu (dnešní Hukovice u Nového Jičína), kde se narodil 12. června 1863. Vychován byl na zámku v Dřevohosticích. Po studiích doma i v zahraničí přijal v Olomouci 7. července 1889 kněžské svěcení. O tři roky později získal v Římě doktorát z církevního práva. Od roku 1895 byl farářem v Melči, v letech 1896 až 1897 nesídelním kanovníkem olomouckým, pak proboštem Kolegiátní kapituly u sv. Mořice v Kroměříži (1897 – 1899) a pak sídelním kanovníkem olomouckým (1899). Císař František Josef I. ho jmenoval 15. 9. 1899 pražským arcibiskupem, volbu potvrdil papež Lev XIII. ještě téhož roku 14. prosince. Biskupské svěcení přijal v katedrále sv. Václava Olomouci 6. ledna 1900, v pražské katedrále byl intronizován o osm dní později. Za rok ho papež Lev XIII. jmenoval kardinálem.

Pro svoji mírnou a laskavou povahu byl u lidí oblíben. A právě proto v době první světové války vojenské velení naléhalo na císaře Františka Josefa I., aby kardinála Skrbenského poslal do Olomouce a místo něho, aby přišel do Prahy energický brněnský biskup Pavel Huyn. A tak v roce 1916 odjíždí kardinál Skrbenský na svoji milovanou Moravu jako nový olomoucký arcibiskup. Po státním převratu v roce 1918 však již nebyl schopen se plně adaptovat. Navíc po automobilové nehodě, při níž si zlomil nohu, se jeho zdravotní stav stále více zhoršoval. Zdravotní potíže navíc spojené s novou politicko-náboženskou situací ho na podzim 1920 přiměly k rezignaci. Žil v naprostém ústranní, nejdříve na zámku v Krásném Březně u Ústí nad Labem a později na zámku řádu Německých rytířů v Dolní Dlouhé Loučce u Uničova, kde také zemřel na Štědrý den v roce 1938. Pohřben je v olomoucké katedrále v hrobce pod hlavní věží.

Kardinál Lev Skrbenský z Hříště byl posledním olomouckým arcibiskupem, který obdržel kardinálskou hodnost.

Josef Pala

Vánoční pozdrav olomouckého arcibiskupa

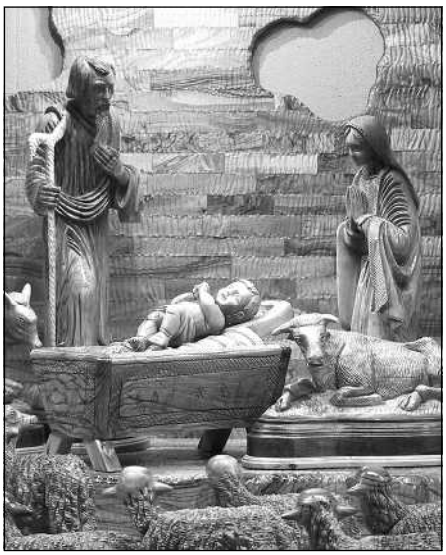

Drazí bratři a sestry,
příchod prvorozeného dítěte,
které je očekáváno a přijato s radostí,
vytváří šťastné společenství rodiny.
Ať vytoužený příchod
Jednorozeného Syna Božího
Vám dá zakusit krásnou rodinu Božích dětí.
Ať upoutá Vaši pozornost
a stane se důvodem Vaší radosti i naděje.
Ať radost z Boha zjevujícího svou blízkost
je Vaší silou při budování jeho království
pravdy, lásky a pokoje v našich rodinách.
To Vám ze srdce přeje

arcibiskup Jan
s nejbližšími spolupracovníky

OBSAH

Valašský apoštol P. Brayer 2
Před 70 lety zemřel kardinál Skrbenský 2
List z kalendáře 3
Úmysly Apoštolátu modlitby 3
Aktuality ..... 4 – 9
Kněžský seminář 10
Vánoce 11
Centrum pro katechezi ..... 12 – 14
Hlasy a ohlasy 14
List olomouckého arcibiskupa 15
Centrum pro školy 15
Z diáře arcibiskupství 16

LIST Z KALENDÁŘE

PROSINEC 2008

3. prosinec – Mezinárodní den zdravotně postižených – vyhlášen v roce 1993 OSN
5. prosinec – Mezinárodní den dobrovolníků – slaví se z rozhodnutí OSN na počest těm, kteří dobrovolně pomáhají trpícím
10. prosinec – Den lidských práv – výročí přijetí Všeobecné deklarace lidských práv Valným shromážděním OSN v roce 1948 – slaví se od roku 1950
24. 12. 1938 zemřel v Dolní Dlouhé Loučce **Lev Skrbenský z Hříště,** kardinál, olomoucký arcibiskup v letech 1916 až 1920 *(70 let)*
25. 12. 1938 zemřel **Karel Čapek,** významný český spisovatel a novinář *(70 let)*

LEDEN 2009

2. 1. 1917 se narodil v Boršicích u Blatnice **P. Josef Cukr**, jezuitský kněz, žijící jako důchodce na Velehradě *(92. narozeniny)*
4. 1. 1859 se narodil **Karel Václav Rais,** oblíbený český spisovatel *(150 let)*
24. 1. 1917 se narodil ve Štramberku **P. Alois Dominik Marek**, dominikánský kněz žijící v Olomouci *(92. narozeniny)*

(jpa)

ÚMYSLY APOŠTOLÁTU MODLITBY

PROSINEC 2008

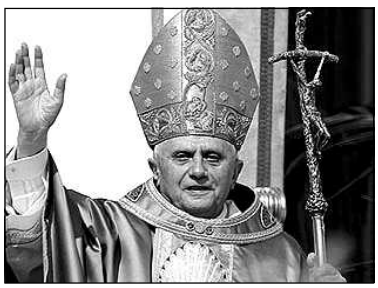

Úmysl všeobecný
Aby tváří v tvář kultuře násilí a smrti církev šířila kulturu života svými apoštolskými a misionářskými aktivitami.

Úmysl misijní
Aby v misijních zemích křesťané ukazovali projevy bratrství, že Dítě narozené v Betlémě je zářivou nadějí světa.

Úmysl národní
Aby blížící se svátky vánoční přispěly k posílení úcty k životu v naší společnosti.

LEDEN 2009

Úmysl všeobecný
Aby rodiny byly stále místem lásky, osobního růstu a předávání víry.

Úmysl misijní
Aby křesťané různých vyznání si uvědomovali potřeby nové evangelizace v této době hlubokých proměn, aby byli ochotni hlásat Boží Slovo a směřovat k plné jednotě všech křesťanů, a tím nabídli důvěryhodnější svědectví evangelia.

Úmysl národní
Aby se každý z nás poctivě snažil přispět potřebným s ochotou nabídnout sebe sama pro službu druhým.

OLDIN
OLomoucký arci**D**iecézní **IN**formátor
Vydává desetkrát ročně
Arcibiskupství olomoucké
Redakce: Biskupské nám. 2,
771 01 Olomouc, tel.: 587 405 223
e–mail: *pala.josef@volny.cz*
internet: *http://www.ado.cz*
Šéfredaktor:
PhDr. Josef Pala

Redakce si vyhrazuje právo na úpravu a krácení rukopisů, při výběru dává přednost textům stručným a věcným.
Redakce nevrací nevyžádané rukopisy.
Objednávky vyřizuje redakce.
Redakční uzávěrka tohoto čísla:
3. 12. 2008
Redakční uzávěrka příštího čísla:
15. 1. 2009
Určeno pro vnitřní potřebu olomoucké arcidiecéze

Arcibiskup Graubner byl oceněn Řádem Tomáše Garrigua Masaryka

V den státního svátku vzniku samostatného československého státu a oslav 90. výročí založení Československé republiky 28. října 2008 udělil prezident republiky Václav Klaus vyznamenání 28 osobnostem, mezi nimiž byl také olomoucký arcibiskup a metropolita moravský Mons. Jan Graubner, který obdržel Řád Tomáše Garrigua Masaryka za vynikající zásluhy o rozvoj demokracie, humanity a lidských práv u příležitosti svých 60. narozenin.
Ve zdůvodnění ocenění moravského metropolity se uvádí, že jako arcibiskup olomoucký se zasloužil o obnovu církevního života v naší zemi.

Josef Pala

P. Damián Němec jmenován docentem

Rektor Univerzity Palackého v Olomouci prof. Lubomír Dvořák předal 24. října jmenovací dekrety novým docentům, mezi nimiž byl také dominikánský kněz P. Damián Němec, Dr. (1960), proděkan a vedoucí katedry církevního práva na Cyrilometodějské teologické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci.
Nově jmenovaný docent působí na olomoucké teologické fakultě jako vědeckopedagogický pracovník již od roku 1991 a od roku 1994 také na Právnické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci. Ve své vědecké práci se specializuje na řeholní právo a oblast vztahů mezi státem a církvemi, především s katolickou církví, se zaměřením na konkordátní právo. Podílí se na formulaci církevní legislativy, zvláště v oblasti vlastního práva řeholních institutů, spolupracuje na překladech liturgických textů a církevních dokumentů.

Josef Pala

Patristická konference 2008 v Olomouci

Ve dnech 7. a 8. listopadu proběhla na Cyrilometodějské teologické fakultě Univerzity Palackého (CMTF UP) v Olomouci Patristická konference 2008, která byla prvním celostátním setkáním odborných badatelů, studentů i laických zájemců o tento teologický obor. Zároveň vznikla Patristická společnost České republiky.
Konferenci zahájila děkanka CMTF UP Dr. Gabriela Vlková, účastníky přivítal rovněž rektor UP prof. Lubomír Dvořák a olomoucký arcibiskup Jan Graubner. S úvodní přednáškou o patristickém bádání vystoupil doc. Václav Ventura, závěrečné přednášky měli prof. Lenka Karfíková a prof. František Kunetka, SDB.

Biskup Dominik Duka a arcibiskup Jan Graubner

V průběhu konference zaznělo celkem 26 příspěvků, v nichž přednášející představili téma, jímž se aktuálně zabývají, i svůj vlastní přístup ke studiu starokřesťanské literatury. Některé z referátů vyvolaly mezi účastníky pocházejícími z různých církví živou diskuzi. Neoficiálně, o to živěji se diskutovalo i v době přestávek. Program letošní konference a přesné názvy jednotlivých referátů jsou k dispozici na adrese: *http://www.centrum-texty.upol.cz/patristickaspolecnost/*
Během konference vznikla Patristická společnost České republiky, jejímž úkolem je vytvořit prostor pro komunikaci mezi zájemci o patristiku v naší zemi a zároveň zprostředkovat kontakty s Mezinárodní patristickou asociací (AIEP/IAPS). Předsedkyní společnosti byla zvolena prof. Lenka Karfíková, která v roce 2000 stála u zrodu Centra pro práci s patristickými, středověkými a renesančními texty. Tajemníkem společnosti v jejím prvním období bude Matyáš Havrda, Ph.D. Další členové rady byli zvoleni s ohledem na to, aby v radě měli zastoupení badatelé z Prahy, Olomouce i Brna.

Richard Vocel

P. František Kunetka jmenován profesorem

Mezi 59 novými univerzitními profesory, které jmenoval prezident ČR Václav Klaus 31. 10. 2008 v pražském Karolinu, byl také salesiánský kněz doc. Dr. František Kunetka, Th.D. (1945), vedoucí katedry liturgické teologie Cyrilometodějské teologické fakulty Univerzity Palackého (CMTF UP) v Olomouci.

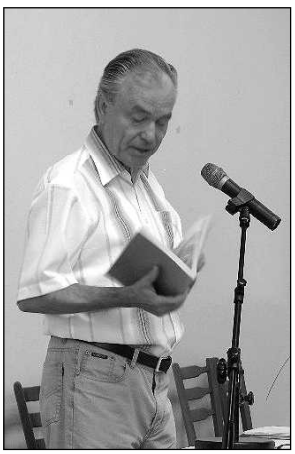

Je prvním profesorem teologie v oboru liturgických věd na olomoucké univerzitě. Dlouhodobě se zabývá otázkami kořenů i současných podob křesťanského slavení Boha v jejich ekumenické dimenzi; specializuje se na liturgii svátostí. Jeho zásluhou došlo ke vzniku samostatné katedry liturgické teologie, kterou vede od jejího založení v roce 1993. Katedra je první svého druhu nejen v České republice, ale i v bližším středoevropském regionu. V letech 1991 až 1997 zastával funkci proděkana pro studijní a pedagogické záležitosti na CMTF UP. Nově jmenovaný profesor je členem liturgické komise olomoucké arcidiecéze a zároveň také členem subkomise pro sakrální umění při liturgické komisi arcidiecéze olomoucké.

Josef Pala

Velehrad – vánoční nabídka

Při vánoční půlnoční mši svaté ve 24.00 hod. v bazilice na Velehradě provede místní chrámový sbor společně se sborem Svatopluk a orchestrem vánoční *Valašskou mši jitřní* od Václava Mýtného. Půl hodiny před začátkem mše svaté od 23.30 hod. se za doprovodu varhan budou zpívat koledy.
Mše svaté na Hod Boží vánoční 25. prosince slavíme v bazilice v 7.30, 10.00, 15.00 hod. Při mši svaté v 10 hod. se bude opět zpívat *Valašská mše jitřní* od Václava Mýtného.
Na svátek sv. Štěpána 26. prosince jsou mše svaté v 7.30 a v 10.00 hod. Odpoledne v 16.30 hod. se v bazilice koná tradiční *Svatoštěpánský koncert* souboru Hradišťan. Další informace lze nalézt na: *www.jesuit.cz/velehrad*

P. Petr Přádka

Knižní veletrh Libri 2008

Téměř šest desítek nakladatelů, vydavatelů, knihkupců i antikvářů z celé České republiky, a dokonce i z New Yorku se sjelo na Výstaviště Flora v Olomouci. Od 20. do 22. listopadu se zde konal 24. knižní veletrh Libri s literárním festivalem, na kterém se představily přední osobnosti české literatury a kultury v čele s teologem Tomášem Halíkem, spisovateli Lenkou Procházkovou, Petrem Niklem, Barbarou Nesvadbovou či fotografem Robertem Vanem. Letošní Libri mělo dva nosné motivy – Československý rok 1968 a Rok 2008 – Rok Bible.

V návaznosti na letošní Rok Bible vyhlášený olomouckým arcibiskupem Janem Graubnerem připravili organizátoři festivalu výstavu faksimilií. Do Olomouce se znovu vrátila „Ďáblova" bible (*Codex Gigas*), jejíž prezentace vzbudila vloni značný ohlas. Ve spolupráci s Muzeem umění pak vznikla expozice přibližující historii nejslavnější knihy světa. Na šesti panelech si mohli návštěvníci přečíst informace nejen o historii samotné Bible, ale také o jejích nejstarších opisech, překladech a odrazu ve světovém umění.

V souvislosti s nově navázaným partnerstvím také olomoucké Muzeum umění otevřelo návštěvníkům Libri bezplatně své prostory. Každý, kdo si na festival zakoupil vstupenku, mohl díky ní navštívit také nádhernou výstavu obrazů nejpopulárnějšího českého ilustrátora Josefa Lady. Veletrh tradičně obohatily také výstavy, doprovodný program a tvůrčí dílny konzervace, restaurování a výroby ručního papíru či knihařství.

Josef Pala

Litoměřice mají nového biskupa

V katedrále sv. Štěpána v Litoměřicích udělil 22. listopadu kardinál Miloslav Vlk biskupské svěcení Mons. Janu Baxantovi. Spolusvětiteli byli apoštolský nuncius v České republice arcibiskup Diego Causero a českobudějovický biskup Jiří Paďour, OFMCap. Slavnostního aktu se zúčastnili představitelé města, veřejného života a množství věřících.

Kázání pronesl olomoucký arcibiskup Jan Graubner. Zdůraznil, že hlásání evangelia, k němuž je biskup povolán, znamená setkání s živým Bohem v jeho slově, které má moc uskutečnit to, co říká. Způsobuje duchovní uzdravení a přináší spásu. Hlásat Ježíše Krista znamená veřejně jej vyznávat a obstát ve zkouškách. Arcibiskup Graubner mimo jiné nového biskupa povzbudil, že za ním stojí v modlitbě jeho spolubratři a zástup věřících, kteří jsou mu oporou.

(čbk)

Časopis IN! dívčí svět vstupuje do pátého roku svého života

V lednu 2009 oslaví tvůrci časopisu IN! čtvrté výročí od vydání nultého čísla časopisu pro dospívající dívky. Záměrem vydavatelů i Sekce pro mládež České biskupské konference, s jejíž morální podporou časopis vychází, bylo vytvořit moderní časopis, který by si získal u děvčat důvěru, což se s Boží pomocí podařilo. Jeho prostřednictvím je nyní možno předkládat dospívajícím lidem v naší církvi pozitivní pohled na problémy a otázky, které si kladou při konfrontaci se současnou společností (víra, morálka, rodina, partnerské vztahy, móda, životní styl, zdraví aj.).

Časopis IN! je možno objednat na internetových stránkách: www.in.cz nebo na telefonu: 775 598 604. V roce 2009 bude jedno číslo pro předplatitele stát 31 Kč, tedy 341 Kč za 11 čísel za rok.

Časopis je také nabízen v síti prodejen Karmelitánského nakladatelství.

Srdečně děkujeme všem předplatitelům z řad kněží a katechetek, kteří tak děvčatům i časopisu pomáhají v růstu. Pokud byste i vy rádi přispěli k společnému dílu, stačí farníkům připomenout, že alternativa k bezduchým dívčím časopisům existuje a jmenuje se IN!

(aco)

Zábřežské zvony

V Katolickém domě v Zábřehu byla 29. listopadu představena publikace Zábřežské zvony, která je výsledkem více než desetileté práce autorské trojice Františka Johna, Petra Krňávka a Aleše Pátka.

Kniha, kterou vydalo Farní muzeum Zábřeh, dokumentuje historii a současnost tří zábřežských kostelů, hodinových cimbálů radniční a zámecké věže a gymnázia. Obsahuje historické materiály, které se podařilo získat například o původních renesančních zvonech chrámu sv. Bartoloměje, které byly roztaveny při požáru roku 1793. Zahrnuje období obnovy zvonového souboru tohoto kostela na sklonku 20. století a věnuje se také problematice zvonových rekvizic během dvou světových válek. Nechybí i podrobný popis zaniklých i dochovaných zvonů ve filiálním kostele sv. Barbory a mnoho dalších zajímavostí.

Záměrem autorů bylo v publikaci uvést také obecné informace týkající se zvonů a zvonařství tak, aby kniha byla poutavá i pro širokou čtenářskou obec a nejen pro zábřežské obyvatele. Autoři našli svůj vztah ke zvonům již v mládí jako zvoníci při pravidelné obsluze a údržbě zvonů.

Monika Vývodová

Caritas Olomouc otevírá semináře pro zájemce z řad odborné veřejnosti

Dne 31. října byl zahájen další běh vzdělávacích akcí, které opakovaně pro zájemce z řad odborné veřejnosti nabízí Vzdělávací středisko Caritas-VOŠs Olomouc. Je možné si vybírat z více než dvaceti jednodenních seminářů akreditovaných Ministerstvem práce a sociálních věcí ČR. Jsou zaměřeny na oblasti práce s různými klienty, kteří využívají nabídku sociálních služeb, ale také na problematiku řízení organizací a pracovníků.

O kurzy je mezi lidmi, pracujícími v sociální oblasti, dlouhodobě velký zájem. Většina kurzů je již obsazených. „Opakovaně jsem se účastnil seminářů pořádaných Vzdělávacím střediskem Caritas a vždy jsem byl spokojen s kvalitou i nabídkou témat. Je dobré, že taková příležitost existuje přímo tady v Olomouci," vyjádřil se Robin Brzobohatý, pracovník olomoucké pobočky Fondu ohrožených dětí.

„Vzdělávací středisko opět připravilo pro zájemce podzimní programovou nabídku seminářů, jejichž společným jmenovatelem je zlepšování kvality poskytovaných sociálních služeb lidem žijícím nejen v Olomouckém kraji," sdělil Jan Mochťák, vedoucí střediska.

Jako lektoři působí odborníci s mnoha praktickými zkušenostmi nejen z Olomouce, ale také z dalších měst České republiky. Využívají takové vzdělávací metody, které v maximální možné míře zapojují samotné účastníky a veškeré poznatky propojují s praxí.

Dita Palaščáková

Tříkrálová sbírka 2009

Všechny farnosti ve spolupráci s místní Charitou vykonají Tříkrálovou sbírku pro potřeby Charity. Otec arcibiskup Jan prosím všechny kněze, aby přijali tuto akci jako příležitost vydávat svědectví o Kristu všem lidem. Je třeba získat dostatečný počet koledníků a připravit je organizačně i duchovně, aby mohli navštívit všechny domácnosti ve farnosti a všude rozdávali vánoční radost z Boha, který se stal v Ježíši Kristu nám tak blízkým. Jako pomůcka slouží příručka *My tři králové jdeme k vám*, která byla vydána pro kněze, katechety a pracovníky Charit.

Rozeslání koledníků v olomoucké arcidiecézi s otcem arcibiskupem bude ve farním kostele sv. Filipa a Jakuba ve Zlíně v pátek 2. ledna 2009 v 10.30 hod. Rozeslání má být slavnostní za co největší účasti lidu.

(aco)

Otisk pečeti

Matice Velehradská uspořádala již druhý ročník soutěže a přehlídky mešních a košer vín s názvem *Cisterciácká pečeť* na počest cisterciáků, kteří na Velehrad připutovali 11. listopadu 1205.

V letošním roce se výstavy účastnilo 67 vzorků vína z 10 zemí a tří světadílů. Zajímavostí byla například vína z Golanských výšin. Organizátory potěšilo hojné zastoupení vzorků vín z rakouských cisterciáckých klášterů. Také se zde objevilo slovinské víno, na jehož vinětě byla podobizna slovinského národního světce, biskupa Slomšeka, který měl k Velehradu osobní vztah.

Vzorky hodnotilo čtrnáct degustátorů pod vedením Ing. Pavla Vajčnera. Absolutním vítězem soutěže se stalo víno Samos, výrobce Hofkirchner Weinvertrieb GmbH z Rakouska, které na výstavu dodal vystavovatel Benedictus Brno.

Také letošní výstava potvrdila, že víno, které slouží k liturgickým účelům, patří vzhledem k technologii výroby a svému určení k nejkvalitnějším vinařským produktům. Nejširší veřejnost se o tom mohla přesvědčit v sobotu 8. listopadu ve sklepení Stojanova gymnázia Velehrad. Zde předal vítězům ocenění olomoucký arcibiskup Mons. Jan Graubner.

Papež Benedikt XVI. hovoří o víně takto: *Víno představuje svátek. Dává člověku pocítit slávu stvoření... Dává nám tušit něco z konečné slavnosti Boha a lidstva, k níž míří očekávání Izraele. Není tedy scestné pořádat „košt" v období, kdy si připomínáme památku věrných zesnulých.*

P. Jan Peňáz a Petr Hudec

Vyšla nová publikace o Svatém Hostýně

Za celou existenci poutního místa na Svatém Hostýně vyšla o jeho dějinách celá řada publikací knih a článků. V minulosti to byly zásadní spisky P. Cibulky, P. Vídenského a P. Zimmerhackela, menší práce publikovali M. Pojsl, L. Hosák a další. Jako poslední vyšla práce Dr. J. Paly. Žádná z nich však nepojala temeno moravské posvátné hory tak důkladně jako právě vydávaná kniha Olgy Kozlové *Obrazy z dějin Hostýna*, kterou vydalo v minulých dnech město Bystřice pod Hostýnem nákladem 1000 výtisků ve své edici *Knihovnička Zpravodaje*.

Autorka se narodila a nyní žije v Bystřici pod Hostýnem. Dlouho však pracovala v Památkovém ústavu v Olomouci a tak není divu, že historie je jejím celoživotním koníčkem a posláním. Jako členka redakční rady Listů svatohostýnských od začátku vydávání svatohostýnského časopisu seznamovala čtenáře s historií Svatého Hostýna. Není proto divu, že její obrovská vytrvalost přímo volala po shrnutí celého seriálu článků do jednolité knihy, kde by čtenář našel o Svatém Hostýně vše – dějiny, současnost, fakta, souvislosti duchovního i zcela světského rázu, rejstříky a přehledy, zkrátka to, co pomůže k jeho snadnější orientaci.

Knihu v pevné vazbě vytiskla tiskárna E. Krčmař v Bystřici pod Hostýnem. Její cena je 200 Kč a k dostání je v Informačním centru v Bystřici pod Hostýnem (tel.: 573 501 901), v Matici svatohostýnské na Svatém Hostýně, na farním úřadě na Velehradě a v některých knihkupectvích ve Zlíně a Olomouci. Bližší informace na: *www. mubph.cz*

Pavel Malének

Zkušenosti ze zahraničí jsou cennou devizou pro budoucí sociální pracovníky

Do České republiky se koncem listopadu vrátili studenti třetího ročníku Charitativní a sociální práce, kteří předchozích osm týdnů strávili v zahraničí v různých zařízeních poskytujících služby mentálně postiženým lidem, uprchlíkům či problémové mládeži.

Odborná praxe je povinnou součástí studia sociální práce a na Caritas-VOŠs Olomouc je jí věnována velká pozornost. Studenti během ní mají příležitost porovnat si to, co se naučili ve škole s tím, jak vypadá realita, a vyzkoušet si techniky práce na živo. Mají možnost vybrat si z široké nabídky pracovišť v ČR, ale i v zahraničí. Letošní podzimní semestr strávilo v cizině 14 studentů, kteří pobývali ve Velké Británii, v Německu, Srbsku a Holandsku.

„Studenti tím dostávají příležitost srovnat přístup k sociální práci a klientům vůbec v zahraničí s praxí, kterou potkávají v Čechách a rozšiřuje se tak jejich povědomí o dané oblasti," uvedla Eva Dohnalová, vedoucí Střediska praktického vzdělávání na Caritas-VOŠs Olomouc.

Dita Palaščáková

Norské fondy přispívají na restaurování Velehradu

V kapitulní síni velehradské baziliky se 25. listopadu uskutečnila prezentace první etapy restaurování příčné lodi a presbytáře interiéru baziliky Nanebevzetí Panny Marie a sv. Cyrila a Metoděje na Velehradě.

Úvodní slovo přednesl PhDr. Vratislav Nejedlý, CSc., z Národního památkového ústavu – ústředního odborného pracoviště v Praze, který vykonává odborný dohled v oblasti restaurování na této národní kulturní památce. Odborné prezentace se ujala restaurátorka RNDr. Milena Nečásková ze společnosti Brandl, s. r. o., která se spolu s kolektivem spolupracovníků od samého počátku podílí na velmi náročných restaurátorských průzkumech. Přednáška spolu s prezentací si klade za cíl přiblížení tohoto nelehkého konzervačního a restaurátorského zásahu nejenom odborné, ale i laické veřejnosti, protože uchování kulturní památky evropského rozměru, záchrana tohoto kulturního dědictví s nadnárodním významem je přece věcí nás všech.

Na projekt *Oprava a restaurování příčné lodi a presbytáře baziliky na Velehradě* byla poskytnuta Ministerstvem financí České republiky dotace z Norských fondů ve výši 542 080 EUR. Tato dotace byla poskytnuta maximálně ve výši 82,71 % z celkových oprávněných výdajů projektu.

Dalšími partnery projektu jsou Zlínský kraj a diecéze St. Pölten v Rakousku. Zlínský kraj na základě Smlouvy o partnerství a vzájemné spolupráci poskytl Římskokatolické farnosti Velehrad dotaci ve výši 2,8 mil. Kč. Arcidiecéze Wien, arcidiecéze Salzburg, diecéze St. Pölten a farnosti z Maria Dreieichen poskytly finanční podporu ve výši 16 500 EUR za účelem přípravy a realizace renovace baziliky na Velehradě.

Monika Vývodová

Paměť národa

U příležitosti devadesátého výročí založení Československé republiky byl 28. října 2008 spuštěn internetový portál *Paměť národa*. Široká veřejnost, badatelé i historici se na stránkách: *www.pametnaroda.cz* mohou seznámit se stovkami autentických svědectví pamětníků, kteří osobně na vlastní kůži pocítili perzekuci a represivní metody nacistické a komunistické totality ve dvacátém století v bývalém Československu.

Mezi jmény politických vězňů můžeme najít také několik osobností katolické církve: prof. Ludvík Armbruster (1928), řeholní sestra Terezie Edigna Bílková (1916), Mons. Antonín Hýža (1924), P. František Kohlíček (1914 – 2007), ThLic. Jordán Jaromír Vinklárek (1925).

Kromě autentických zvukových nahrávek se návštěvníci portálu mohou seznámit i s archivními materiály a fotodokumentací k jednotlivým příběhům, které jsou rovněž doplněny životopisy příslušných aktérů.

Projekt Paměť národa vzešel z několikaleté spolupráce novinářského občanského sdružení Post Bellum a Českého rozhlasu. A právě díky Českému rozhlasu se mohou posluchači již několik let seznamovat s jednotlivými příběhy v pravidelném pondělním vysílání pořadu *Příběhy 20. století*.

Druhým pozoruhodným projektem, který vznikal ve spolupráci Národního archivu ČR, Konfederace politických vězňů ČR a Muzea třetího odboje v Příbrami, je nově instalovaná expozice *Perzekuce církví 1948 – 1989* umístěná v premonstrátském klášteře v Teplé v západních Čechách. V prostorách otlučené a pobytem vojska zdevastované řeholní cely se návštěvníci mohou seznámit s dokumenty připomínajícími pronásledování katolických kněží, řeholníků a řeholnic.

Josef Pala

Žil s katedrálou

O letošním adventu nebude již stavět betlém v olomoucké katedrále sv. Václava Vincenc Chvatík. Zemřel 2. září 2008 ve věku 87 let po krátké nemoci, ač churavěl již delší dobu.

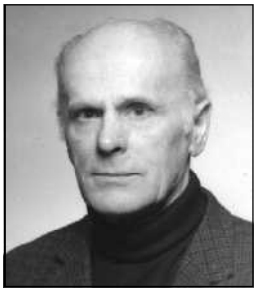

Nebyla to jeho jediná činnost. K té větší patřila po mnoho let pravidelná projekce všech významných obřadů, které se v katedrále konaly a byly promítány Chvatíkem na rozměrné obrazovky v dómě rozmístěné. Poslední jeho projekcí bylo letošní červnové jáhenské svěcení. Byl nejen dobrým filmařem, ale i fotografem, a zanechal po sobě četné dokumenty této činnosti. Na farách zůstaly i kazety s nahrávkami responzoriálních žalmů P. Josefa Olejníka, Chvatíkem pořízené. Byl pravou rukou dómského faráře ThDr. Leopolda Dýmala při instalaci a rozvodu rozhlasu v interiéru katedrály. Získanou zkušenost uplatnil rovněž při instalaci rozhlasu v olomouckém chrámu sv. Mořice a v kostelech v Přerově a v Tršicích.

Velké služby prokazoval kněžím jako jejich autodopravce, mj. i pozdějšímu kardinálu ThDr. Františku Tomáškovi, a v padesátých letech jako doručovatel náboženských tiskovin, vyrobených Josefem Vlčkem. Řidičem a automechanikem se stal během svého tříletého nasazení na nucené práce v Německu (1942 až 1945). Jako řidič nákladních aut a minilokomotiv byl poté zaměstnán po jedenatřicet let v olomouckém závodě Ferona. Jeho popracovní doba, především však jeho důchodcovská léta patřila katedrále, ať již jako opravář, nebo výpomocný kostelník a průvodce.

Vincenc Chvatík se narodil 14. října 1920 v Kelči, vyučil se knihařem. Jeho výpomoc v katedrále se datuje od roku 1934, kdy přišel do Olomouce. Jeho lidské vlastnosti a žité křesťanství, obětavý vztah k rodině, k přátelům a spolupracovníkům ocenil při pohřebním obřadu 8. září 2008 také emeritní farář Církve československé husitské Mgr. Miroslav Spáčil, který s Chvatíkem pracoval ve Feroně, když sám měl zákaz výkonu duchovenské služby. Za všechny práce, které zesnulý vykonal pro katedrálu a kněze, mu poděkoval otec biskup Mons. Josef Hrdlička, celebrant zádušní mše svaté. Tělo zesnulého bylo uloženo k dočasnému odpočinku do rodinného hrobu v Tršicích.

(sjl)

Informace ze Svatého Hostýna

V zimním období jsou slouženy mše svaté na Svatém Hostýně:
všední dny – 7.00, 9.15
soboty a neděle – 7.15, 9.15, 11.00
Každou neděli ve 13.00 hod. je svátostné požehnání.
Vánoční bohoslužby:
Mše svaté na Svatém Hostýně na Štědrý den: 7.00, 9.15, 11.00 a také v 15.30 hod.
V NOCI MŠE SVATÁ NENÍ!
Se starým občanským rokem se na Svatém Hostýně rozloučíme ve středu 31. prosince.
Mše svaté: 7.00, 9.15, 11.00 a ve 24.00 hod.
Před půlnoční mší svatou ve 22.30 hod. je sv. růženec, adorace a ve 23.45 hod. Te Deum a sv. požehnání.
Na Silvestra budou jezdit autobusy jako ve všední den, od 19.00 hod. do 2.00 hod. po půlnoci bude doprava kyvadlová.

Josef Pala

Zemřela akademická malířka Ludmila Jandová

Ve věku 70 let zemřela 20. října 2008 akademická malířka Ludmila Jandová, která ve svém díle prezentovala křesťanská

témata. Ač pocházela z královéhradecké diecéze, aktivně pomáhala také farnostem v olomoucké arcidiecézi. Vytvořila malby pro křížovou cestu v kapli Navštívení Panny Marie v Bohuslavicích u Zlína.

Josef Pala

Živý betlém ve Fryštáku

Římskokatolická farnost sv. Mikuláše, Dům Ignáce Stuchlého a Město Fryšták pořádají letos o Vánocích již potřetí Živý betlém. Na programu bude hudebně a dramaticky ztvárněný příběh narození Ježíše Krista, ve kterém účinkují místní farníci. Děti se mohou těšit na živá zvířata. V rámci akce proběhne také charitativní sbírka. To vše se uskuteční ve čtvrtek 25. prosince ve 14 hod. na náměstí ve Fryštáku. Srdečně zvou pořadatelé.

Vít Němec

Nezbedův humor podruhé

V loňském roce vydala redakce dětského časopisu Nezbeda sbírku anekdot *Nezbedův humor*. Anekdoty byly doplněny dvaačtyřiceti kreslenými vtipy. Knížka byla brzy rozebrána a byl dělán dotisk, neboť jej mnozí využívali jako vhodný dárek pro děti, ministranty, děvčata ve schole apod.
Koncem letošního listopadu vyšla ve stejném rozsahu další knížka s anekdotami, která je doplněna padesáti kreslenými příhodami andílka Otíka. Knížka má rozměr 11 x 18 cm, 104 strany a její cena je 60 Kč.
Nezbedův humor s Otíkem lze objednat na adrese: Redakce Nezbeda, Divadelní 6, 760 01 Zlín, tel.: 739 344 031, 577 218 266 (+ záznamník), e-mail: nezbeda.zlin@volny.cz
Při zasílání je účtováno také poštovné.

Leoš Hrdlička

Nabídka duchovních cvičení v Exercičním domě v Českém Těšíně

ČT 11.12. – NE 14. 12. 2008 – Víkendová duchovní obnova pro všechny, vede P. Jan Adamík, SJ
ČT 8. 1. – NE 11. 1. 2009 – Víkendová duchovní obnova pro všechny, vede P. Jan Adamík, SJ
NE 18. 1. – SO 24. 1. 2009 – I. týden duchovních cvičení „Poznat hloubku vlastního hříchu a velikost Božího milosrdenství“, vede P. František Lízna, SJ
ČT 29. 1. – NE 1. 2. 2009 – Víkendová duchovní obnova pro všechny, vede P. Josef Čupr, SJ
Přihlášky na adresu: Exerciční dům, Masarykovy sady 24, 737 01 Český Těšín, tel.: 558 761 421, 737 930 713, e-mail: ex.dum.tesin@jesuit.cz

(aco)

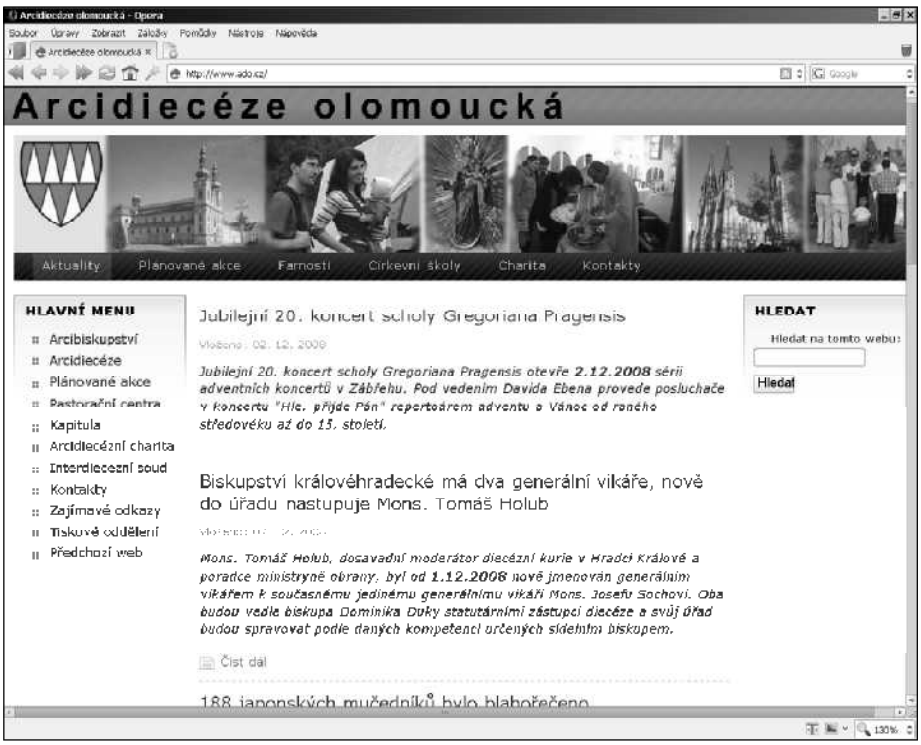

Naše arcidiecéze má od letošní první neděle adventní nové webové stránky (www.ado.cz).

Zemřel P. Jan Pavlík

Ve věku 88 let zemřel v Brně 28. listopadu 2008 P. Jan Pavlík, dlouholetý provinciál českých jezuitů.

Snímek Luděk Peřina

Pocházel z Olomouce, kde se narodil 23. října 1920 a kde také v roce 1938 maturoval. Bohosloví vystudoval v Brně. Zde byl také vysvěcen na kněze 19. června 1943. Působil v duchovní správě ve Ždánicích u Kyjova, Boleradicích, v Hustopečích u Brna a v Brně-Králově Poli. V roce 1945 byl přijat do Tovaryšstva Ježíšova, ale z diecézní služby byl uvolněn až v roce 1947.

Na svá první setkání s jezuitským řádem vzpomínal: *S Tovaryšstvem Ježíšovým jsem se seznámil již v brněnském alumnátě, a to hlavně v osobách výborných exercitátorů P. Kajpra, P. Vlka, P. Spáčila, P. Feřta a P. Mikuláška. Ve třetím ročníku v dějinách církve mne zaujala tzv. akomodační (přizpůsobovací) teorie misií v Číně, že jsem byl plně rozhodnut tam také odjet. Poválečná doba však velmi rychle změnila mé nadšení a brzy jsem poznal, že moje „čínské misie" budou u nás.*

Od 14. srpna 1947 absolvoval na Velehradě rok noviciátu, druhý rok a zároveň doplnění studií z filozofie pak v Děčíně do 13. dubna 1950. Poté byl vězněn v internaci v Bohosudově a od září 1950 do prosince 1953 pracoval ve vojenských lágrech PTP na čtrnácti místech Slovenska, Moravy a Čech. Jeho „dělnické povolání" pokračovalo i po návratu z vojny. Začátkem roku 1954 byl pracovním úřadem v Olomouci poslán do Ostravy na výkopové práce. Za rok poté byl zatčen komunistickou Státní bezpečností a do 5. ledna 1956 držen ve vazbě v Ostravě, kde ho odsoudili spolu s dalšími dvanácti jezuity pro velezradu na deset let. Trest nastoupil ve Vykmanově na Jáchymovsku, ale zanedlouho jej převezli do Leopoldova. V říjnu 1959 byl převezen znovu do Ostravy a půl roku poté na Mírov. Propuštěn byl při první amnestii 11. května 1960.

Na svůj návrat do „normálního života" vzpomínal: *Když jsme se vrátili z vězení, lidé se nás báli... Měl jsem alespoň tu výhodu, že jsem se mohl nastěhovat k mamince, která se mezitím přestěhovala z Olomouce do Brna. Horší to bylo se sháněním práce. Našel jsem ji po delší době u Dopravního podniku města Brna, o kterém se říkalo, že je „útočištěm všech hříšníků". Kněží tam pracovalo celkem třináct. U podniku jsem vydržel až do důchodu, plných dvacet let. Začal jsem jako závozník v nákladní dopravě a po roce jsem si udělal řidičský průkaz a jeřábnické zkoušky...*

Krátké údobí svobodnějšího nadechnutí v letech 1968 až 1970 bylo i pro P. Jana Pavlíka velkou nadějí. Jezuitský provinciál P. František Šilhan ho jmenoval superiorem na Svatém Hostýně. Spolu s ním měli na toto poutní místo nastoupit ještě tři kněží penzisté a dva bratři, kuchař a kostelník. Měl to být jakýsi počátek další malé řeholní komunity v rámci duchovní správy (po Velehradě a Praze). Žel, k tomu nedošlo. Dostal pouze výpomocný souhlas k duchovní správě podle § 16 na Starém Brně.

Po práci sloužil večerní mše svaté a také pořádal přednášky z asketické teologie. Díky obětavosti svého dispečera měl téměř každý pátek náhradní volno za noční směny při překládání kolejí. A tak mohl již od čtvrtečního večera do neděle vést duchovní cvičení, převážně v Jiříkovicích u Nového Města na Moravě, ale také na Svatém Hostýně, nebo pro řeholní sestry v jejich charitních domovech.

V roce 1969 na svátek Nanebevzetí Panny Marie složil poslední slavné sliby Tovaryšstva Ježíšova u sv. Ignáce v Praze. O dva roky později, 24. března 1971, byl generálem jezuitů P. Pedrem Arrupem jmenován novým českým jezuitským provinciálem. Provincie se opět ocitla v rozptýlení a navíc ještě pod tvrdou kontrolou Státní bezpečnosti. Jezuitští kněží, kterým zůstal státní souhlas, směli působit většinou v zapadlých pohraničních vesnicích.

P. Pavlík se usadil v Brně a postupně navazoval osobní kontakty s jednotlivými členy řádu. Dával ignaciánské duchovní cvičení, přijímal nové kandidáty řehole, často z řad studujících bohosloví, a zajišťoval jejich duchovní formaci. Netajil se tím, že je provinciálem. Ostatně Státní bezpečnost to dobře věděla, měla kopii jmenovacího dekretu, který došel z Říma. Pod vedením P. Pavlíka pokračovalo neoficiální řádové studium, překládaly se texty z teologie i filozofie a také proběhlo několik tajných kněžských svěcení.

Po listopadu 1989 začala nová etapa života i v jezuitském řádu. P. Pavlík odjel do Prahy, dával dohromady rozptýlenou provincii a začal utvářet alespoň několik malých komunit (Velehrad, Svatý Hostýn, Český Těšín, Praha u sv. Ignáce, misijní stanice Jáchymov, Perná u Mikulova a Polná u Jihlavy). V září 1990 se zúčastnil světové kongregace jezuitských provinciálů a v listopadu téhož roku uvítal u nás nejvyššího představitele řádu P. Hanse Petra Kolvenbacha. Po rekordních dvaceti letech předal vedení české jezuitské provincie 7. dubna 1991 svému nástupci P. Josefu Čuprovi, který přišel z Říma.

Od dubna do srpna 1991 působil jako výpomocný kněz na Svatém Hostýně, kde připravoval knihu o dějinách české provincie Tovaryšstva Ježíšova v době komunistického útlaku v letech 1950 až 1990. Kniha s názvem *Budou vás vydávat soudům* ve čtrnácti obsáhlých kapitolách přináší zážitky jezuitských kněží, jejich provinciála a vedení celé provincie v nejtěžších dobách. P. Pavlík napsal i druhý díl těchto českých jezuitských novodobých dějin – je to nekrologium (životopisy zemřelých jezuitských členů v letech 1950 až 1990).

Po odchodu ze Svatého Hostýna nastoupil jako spirituál do Arcibiskupského kněžského semináře v Olomouci, kde působil až do 31. července 1998. Za sedm let své činnosti zde vychoval sedm ročníků nových kněží, kteří působí na Moravě, a zároveň připravoval v semináři duchovní formací ke službě trvalých jáhnů muže, kteří dálkově studovali na Cyrilometodějské teologické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci. Od roku 1998 pak sloužil na Velehradě jako vyhledávaný exercitátor, duchovní vůdce a zpovědník.

Zemřel po několikadenním pobytu u sester františkánek v Grohově ulici v Brně. Pohřben je na hřbitově na Velehradě.

Josef Pala

KNĚŽSKÝ SEMINÁŘ

Milí čtenáři OLDINu,
jako celý minulý školní rok – i letos vás budu na těchto stránkách provázet a seznamovat se zajímavostmi, radostmi i starostmi ze života bohoslovců v olomouckém semináři. Ani se mi nechce věřit, že celý ten předchozí akademický rok utekl tak rychle, pevně věřím, že následující měsíce budou pro nás bohoslovce stejně pestré, bohaté, inspirující, a že ve své formaci postoupíme zase o krok blíže k Bohu.

Naše exercicie

Letos jsme naši formaci (po krásném, dlouhém, odpočinkovém období prázdnin) začali zhruba v polovině září pravidelnými týdenními exerciciemi na Velehradě. Je to celkem dobrodružná změna, přejít z prázdninového režimu přímo do ticha a rozjímání exercicií. Ale určitě to stálo za to. Mohli jsme se alespoň trošku zastavit, ztišit a taky připravit na celý ten nadcházející rok v semináři a na fakultě. Naším exercitátorem byl P. Jiří Kaňa a jako téma jsme měli, pro někoho možná překvapivě, manželský slib a jeho odkaz pro život kněze. Nejprve jsem si říkal, jak to asi bude pojato, ale hned první promluva nám ukázala, že otec Jiří zvolil správně. Téma bylo praktické, obohacující, chvílemi humorné a především – bylo neseno hlubokým vztahem člověka k Bohu i ke druhým lidem. Pro žádného z nás, díky těmto exerciciím, už nebude manželský slib pouze těch několik slov, kterými si snoubenci udělují svátost manželství, ale především trvalý odkaz na to, že Bůh i člověk stojí za to, aby byli milováni upřímně, opravdově a celým srdcem.

Nový školní rok

Nový školní rok jsme poté zahájili v pondělí 22. září s otcem arcibiskupem Janem a akademickou obcí slavnou mší svatou v kostele Panny Marie Sněžné. Otec arcibiskup ve své promluvě kromě jiného poukázal také na to, že pokud budeme jako teologové žít a pěstovat otevřený, opravdový vztah k Bohu, tak nikdy nebudeme bez práce (což v dnešní době není zrovna k zahození). Je také určitě důležité, aby nás studium vedlo ke vztahu a lásce k Bohu a církvi a zpětně tímto vztahem být ovlivňováno a obohacováno. Snad se to, s Boží pomocí, bude dařit nám i pedagogům.

Bohoslovci na Velehradě

Po pár školních dnech jsme, kromě slavnosti sv. Václava, měli také vlastní bohoslovecku „slavnost". Druhý říjnový víkend jsme se všichni bohoslovci ze seminářů v Čechách, na Moravě a Slovensku setkali na Velehradě, abychom společně prožili alespoň pár chvil, navázali nové kontakty, vyměnili si zkušenosti a vzájemně se obohatili. Byl to pro místní jistě velmi neobvyklý pohled, když jejich vesnici „zaplavilo" takové množství kluků a mladých mužů v klerikách či v kolárku. Na programu jsme měli společnou mši svatou, prezentace jednotlivých seminářů (nechci, aby to vyznělo zaujatě, ale prezentace olomouckého semináře byla pravděpodobně nejlepší) a dále možnost sdílet se s ostatními ve skupinkách. Toto setkání je velmi dobrou příležitostí, jak nahlédnout „pod pokličku" života v jiných seminářích a moci srovnat jejich formaci s tou naší. Po skončení setkání následoval program v jednotlivých farnostech, kam jsme se z Velehradu rozjeli. Osobně to pro mě bylo velmi příjemné zakončení a velmi rád vzpomínám na otevřená srdce a pohostinnost řady farníků, kteří si nás bohoslovce „rozebrali" na den a noc do svých rodin. Myslím, že každý z kluků by to mohl potvrdit, že jsme všichni byli přijati „jako vlastní" a v rodinách se cítili skvěle. Bylo to vidět i při návratu do semináře, kdy batohy a tašky některých bohoslovců byly pravděpodobně těžší než při příjezdu na Velehrad. Věřím, že i pro farníky byl náš krátký pobyt obohacením a také možností poznat nás trochu blíže...

Podzim v semináři

Podzim je v životě bohoslovce docela pestré období. Už jsme celkem slušně aklimatizováni ve škole i v seminárním režimu, a tak můžeme podnikat celou řadu akcí, které jsou pro podzim typické. Loni jsme touto dobou šlapali zelí, takže letos došlo k malé změně, vyráběli jsme z jablek litry a litry moštu. Je to příjemné zpestření, které má navíc tu výhodu, že výsledky naší práce můžeme taky postupně zkonzumovat. Když se to s tou konzumací příliš nepřežene, pak člověku dlouho zůstávají příjemné vzpomínky a chuť moštu na patře.
Pravidelnou podzimní aktivitou jsou také víkendové rekolekce, které máme každý měsíc. Je to pro nás především možnost ztišení, kdy se můžeme „zastavit" v tom našem každodenním formačním běhu, ztišit se, soustředit se na modlitbu, ale také třeba, zcela prostě, doplnit spánkem potřebné síly. Myslím, že většina bohoslovců tyto rekolekce vítá, protože je to pro nás především duchovní povzbuzení.
Kromě pravidelných akcí jsme také měli možnost prožít začátek listopadu při slavnostních mších svatých v katedrále sv. Václava a tak si znovu uvědomit nejen ono bohatství, které máme v řadě světic i světců, ale také modlit se a prosit za naše zemřelé. Myslím, že tento „dušičkový čas" je pro nás všechny hodně důležitý, a to nejen kvůli návštěvám hřbitovů, ale i také kvůli příležitostí k zamyšlení se nad vlastním životem a smrtí.

Udělování akolytátu

Vrcholem podzimu ovšem bylo pravidelné udílení služby akolytátu bohoslovcům 4. ročníku v naší seminární kapli. Akolytát uděloval otec arcibiskup Jan při slavné mši svaté 27. 10. 2008. Byla to krásná slavnost a pro ně osobně jistě zase další důležitý krok na cestě ke kněžství. Všichni doufáme, že ona ochota ke službě, radost a odhodlání, které z kluků při obřadu vyzařovaly, jim vydrží i nadále, a že budou dobrými služebníky Eucharistie.
Po mši svaté následovala společná večeře s otcem arcibiskupem, představenými semináře a příbuznými bohoslovců, pro které byl tento den obzvlášť významný.
Další podobný slavnostní okamžik nás čekal v neděli 23. listopadu, kdy třetí ročník přijímal kandidaturu ke kněžství. Všechny vás, milí čtenáři, proto prosím o modlitbu za ty, kdo tuto kandidaturu přijali, ale také za ostatní bohoslovce, protože bez vaší podpory, modlitby a oběti by to v semináři vypadalo určitě jinak.
No a z podzimu nám toho už moc nezbylo. Stihli jsme ještě zajet domů k volbám, uspořádat víkendy pro ministranty, sportovat, ale třeba i chodit na výlety. Čeká nás nyní jeden volný víkend, kdy seminář na čtyři dny opustíme, abychom potěšili své blízké. Po návratu pak budou finišovat přípravy na každoroční Mikulášskou besídku a také již započneme snahy o získání zápočtů ve škole. Budeme proto moc rádi, když na nás ani v tomto období nezapomenete.
Přeji vám všem krásné (pod)zimní a budu se těšit na setkání opět v dalším čísle.

Richard Vysloužil
bohoslovec

Byl to velký svátek, velká sláva, a přitom bez nervozity z dárků. To nám nikdy nenapadlo, co s dárky, komu co dát, kdo nám co dá? Kde na ně brát? Ne. Pro nás byly Vánoce svátkem církevním, záležitost slavná, duchovní. V prvé řadě to znamenalo vylepšit nebo udělat nový Betlém. To se tehdy vystřihovaly obrázky z velkých tištěných listů. Byly to celé biblické výjevy z Betléma, včetně slonů, oveček, pastýřů, andělů a

nevím čeho všeho. Obrázky se nalepily na hroty, aby se daly zapíchnout do mechu. Z Bystřice jsme donesli škváru, z lesa mech. Někdy jsme ho vyhrabávali ze sněhu. Doma se pak vyklidil prádelník, nebo jak jsme říkali kostn, a na celý se postavil Betlém. A pak to začalo. Byli jsme jako pracovní četa, ten lepil hvězdu, ten dělal jezírko atd. Byla hrůza, když naše kočka objevila, že se v tom mechu krásně leží. Každou noc nám některé figurky zalehla a museli jsme Betlém každé ráno znovu rovnat.

Vánoční stromek – to byla další věc. Museli jsme si samozřejmě udělat vše. Tak jsme udělali z barevných papírů řetězy. A slepit řetěz dlouhý 4 až 5 metrů, to dalo práci. Ale dělali jsme to se zanícením a s velkou chutí. Stromek, to byla věc soutěže. V tom jsme soutěžili s Malíkovými, ale nedocílili jsme úrovně stromku Lutonských. Oni na to měli a měli hodně ozdob, o nichž se nám ani nezdálo. Se závistí jsem jejich stromek obdivoval. Filipovi měli vždycky jedličku, nevím, kde na ni chodili. Měla takové dlouhé větve. Měli také hodně cukroví, což jsme jim rovněž záviděli. Ovšemže jsme na vánočním stromečku neměli ozdoby kupované, ale jen věci domácí výroby. Ozlatili jsme ořechy, borové a jedlové šišky, pověsili jablka, pečené rohlíčky a kolečka a to bylo vše. Stromek byl předmětem pečlivého dohledu. Každý chtěl z něho něco ukrást a to šlo udělat jen v noci. Jak jsme spali na podlaze, vždycky sem tam něco spadlo na zem. To se někomu podařilo nepozorovaně utrhnout kousek ze stromku. Stařenka to komentovala: „Už zas, necháte to, bachoři, na pokoji, ať tam něco zůstane!“ Nedalo se nic dělat, stromek býval k Novému roku holý, až na ten papírový řetěz.

Štědrý den se dodržoval se vší přísností, nesmělo se jíst, byl půst, i když nikdo zlaté prasátko na zdi neviděl. Peklo se, chystalo se a v jizbě chladly na zemi koláče. Jednou k nám přišel Franta Krutil platit za barona daň k Novému roku. Stál u dveří a chtěl popojít ke stolu, aby tatínkovi předal peníze. Nevšiml si, že mezi dveřmi a stolem je plná zem koláčů. Tak si to přes ně namířil ke stolu a my jsme trnuli hrůzou. Něco takového! On to zjistil až pozdě a ve zmatku se vracel ovšem zase přes jiné koláče, takže pohroma byla hotová. Jak se chudák omlouval!

Večeře byla jednoduchá: houbová polévka, pak krupice s perníkem a medem. Jedlo se z jedné mísy. Každý si bral ze středu mísy, kde bylo nejvíce perníku a medu. A pak koláče a ovoce. To bylo všechno, žádné dárky. Šlo se brzy spát, protože ráno se muselo jít brzy na jitřní. Někdy jsem vyšel ven, protože bylo zvláštní ticho, do něhož se přimísily typické zvuky Štědrého večera – troubení pastýřů, koledy, s nimž se zastavili u každých dveří a čekali na výslužku. Ale hlavně jsem šel ven proto, že se střílelo. Z klíčů, kam se naškrabaly hlavičky ze zápalek, a pak se klíčem udeřilo o hranečník. To byly ovšem neumělé a pominutelné výbuchy. Avšak Jan Čačala si vybudoval kanon z bukše z vozu a to už má jakousi pevnost. Kanon postavil na cestu, zapálil suchý prach drátem na holi a střílel. To byly šupy! Samozřejmě že jsme u toho museli být. Bez Jana Čačaly by neměly Vánoce ten říz, a to po mnoho let.

Na jitřní se šlo vždycky ve slavnostní náladě. Čekalo se, jak dopadne zpěv, který pro Vánoce připravoval Kamil Hikl, studující filozofie a sám varhaník. Velice jsem ho obdivoval a později jsem sám zachovával tradice, nacvičoval vánoční zpěvy. Je zajímavé, že v Anglii za války v roce 1940 jsem poslouchal mši z Uherského Brodu a tam zpívali tytéž písně, které jsme nacvičovali a zpívali v Bílavsku.

Jitřní měla tři mše a dlouhé hodinky, tj. zvláštní modlitby, mezi nimiž se zpívaly staré písně. Ty jsem si moc zamiloval a připomínaly mi Vánoce v dětství víc než cokoliv jiného. Byly to *Dnes se nám nebeský král z Panny Marie naroditi ráčil, aby člověka, ztraceného, do království nebeského opět povolal*... Už i za mého dětství byly tyto písně jen ve starém kancionále, psané švabachem,a pak přestaly už vůbec. Ke škodě, byly to krásné písně a nic lepšího je nenahradilo!

Z písní jsem měl moc rád *Nesem vám noviny, poslouchejte*, zpívanou starým nápěvkem, moravským, jak ji hrával otec. To jsem zpíval, až se třásla klenba. A všechny ty koledy měly svůj velký půvab. Ještě se nezpívala *Tichá noc*, tu jsem uvedl až v roce 1930 ve sboru na chóru.

Mnohdy se na jitřní chodilo na Svatý Hostýn. Jednou, snad v roce 1921, jsme šli, ale byly závěje, vítr, zdálo se, že nás to nahoře sebere. Byl to velký výkon, a za to všechno tu byla jen mše, méně slavností než v Bílavsku. Ale byl tu pěkný Betlém, to byla podívaná! Každá z těch figurek si tehdy zasloužila můj obdiv.

Po dvou vánočních svátcích všechno jakoby zešedlo. Další dny neměly žádný výhled, nebylo nic, nač bychom se těšili. Doznívaly koledy, vánoční nálada a měl jsem vždycky pocit nostalgie. Psával jsem si deník a byl plný smutku a lítosti, že všechno je zase pryč, a jak jsem si zdůrazňoval, nenávratně.

Blížil se konec roku. Silvestr a Nový rok pro mne neměly ani důležitost, ani ráz, jak má konec roku dnes. Doma se nic neslavilo. V hospodě měli chlapi obyčejně zadarmo pivo, a tak se tam slavilo. Ale nenazval bych to řáděním. Nebylo rádio ani televize, a tak většina lidí nebrala na vědomí, že bude půlnoc a že bude Nový rok. Když jsme byli starší, chodili jsme na Nový rok umývat děvčata. Byla to oplátka za to, že nás drhla sněhem na Štěpána.

Snímky Ivo Buráň

Z pamětí Inocence Krutila (1908 – 2001), podhostýnského rodáka – které vyšly v edici Zpravodaje města Bystřice pod Hostýnem v létě 2004.

CENTRUM PRO KATECHEZI

Aby malé bylo velké

Katechetické a pedagogické centrum ostravsko-opavské diecéze vydalo novou metodickou příručku pro práci s dětmi předškolního věku. Metodika je rozdělena do 41 setkání, její program je rozdělen do

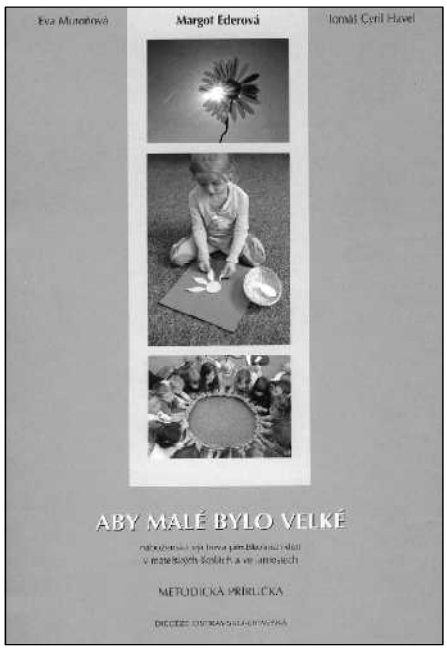

čtyř dílů podle ročního období: podzim, zima, jaro, léto. Zároveň také sleduje plynutí liturgického roku. Na 240 stranách obsahuje příručka spousty her, písniček, příběhů a podnětů pro práci s dětmi. Je doplněna četnými popisnými a demonstračními obrázky a fotografiemi. Určena je pro skupiny předškolních dětí ve farnosti, mateřské školy a bohoslužby pro děti. Může být využita jako metodické obohacení učiva v nižších ročnících a pro práci s se skupinami dětí s integrovanými dětmi s postižením. Tuto metodiku je možné si objednat na adrese: Jiří Brauner, Kartuziánské nakladatelství, Kartouzská 6, 612 00 Brno, tel.: 603 247 540 nebo e-mailem: *info@kartuzian.cz*, cena 390 Kč.

Ostravsko-opavské centrum k tomuto materiálu připravilo také metodický seminář, který proběhne od 10. do 14. března 2009 v Exercičním domě v Českém Těšíně. Cena semináře je 1900 Kč. Program je v rámci DVVP akreditován MŠMT ČR.

Své přihlášky můžete posílat na adresu: Barbora Vavrečková, Katechetické a pedagogické centrum, Kostelní nám. 1, 702 00 Ostrava, tel.: 596 116 522, e-mail: *cpk@doo.cz*

Martina Orlovská

Dějiny křesťanství pro mládež – užitečná pomůcka do hodin náboženství

Publikace italského historika Franca Cardiniho *Dějiny křesťanství pro mládež* je pro všechny kněze a katechety nabídkou, jak zpestřit při výuce náboženství nebo i při různých farních katechezích tématiku církevních dějin. Církevní dějiny jsou oblastí, ve které na pedagogické úrovni v češtině doposud neexistují téměř žádné materiály. Proto lze tuto knížku označit za pomůcku ojedinělou. Přestože je výuka církevních dějin po stránce učebních materiálů a metodických pomůcek doposud opomíjena, tato tématika by měla mít v náboženském vzdělávání ne bezvýznamné postavení. Jde totiž o to, že pokud děti získají správný a objektivní náhled na některé otázky z oblasti církevních dějin, může to upevnit jejich lásku k církvi – Kristovu společenství putujícímu dějinami. Zároveň mohou také získat potřebné vědomosti, díky nimž snáze obstojí v konfrontaci s nevěřícím okolím (při různých známých argumentech „za co všechno ta církev může“).

Cardiniho publikace nabízí přehledně zpracované dějiny křesťanství rozčleněné do 44 tématických kapitol. Zvláštní pozornost věnuje autor především dějinám katolické církve, ale nechybí zde ani kapitoly o protestantismu, pravoslaví, reformovaných církvích v USA, z nekřesťanských náboženství o islámu atd. Látka je zpracována chronologicky, tedy od počátku života Ježíše Krista a vzniku církve až po současnost. Každou kapitolu (rozvrženou na dvě stránky) tvoří stručný souhrnný text k tématu kapitoly (např. Tažení proti islámu, Křesťanství ve španělsko – portugalské Americe apod.), který je doplněn menšími podkapitolami. Ty se věnují dílčím tématům – vysvětlování jednotlivých pojmů, charakteristikou některých fenoménů, popisem osobností atd. (např. Svatý Benedikt, Univerzitní Evropa, Koncilní dokumenty...). Textová část je doplněna bohatým obrazovým materiálem, který je nejvýznamnějším přínosem celé publikace. Skládá se z velkého počtu kvalitně provedených historických map, dále ilustrací a fotografií uměleckých předmětů, obrazů a staveb atd. Velmi užitečnou částí každé kapitoly je chronologický přehled událostí k danému tématu, které čtenáři umožní snadnější orientaci.

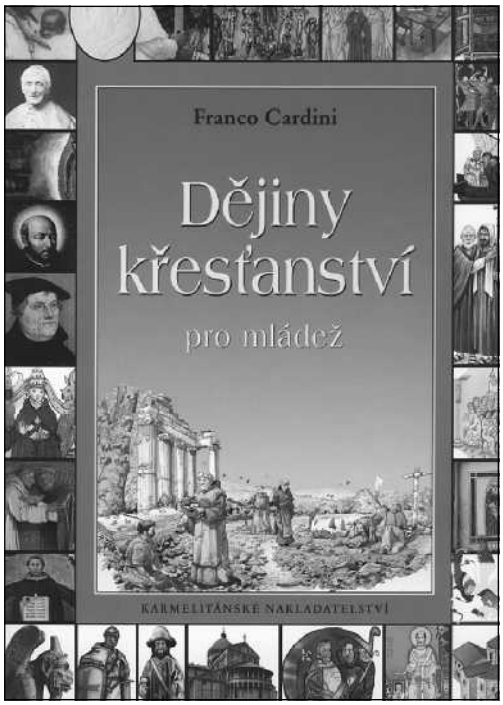

Co se týká úrovně a kvality zpracování historické problematiky, podává text pouze základní jednoduché informace k tématu. Výklad, komentář a interpretace jednotlivých problémů zde v podstatě scházejí. Taktéž některá problematická témata z církevních dějin, jako např. křížové výpravy, náboženské války nebo čarodějnické procesy, jsou podány stručně a věcně, takže zde není vždy patrná např. role katolické církve a míra její odpovědnosti. Kvůli tomu a také kvůli poměrně stručnému popisu jednotlivých témat si obsah knihy žádá doplnění a výklad toho, kdo s žáky pracuje. Kniha proto může posloužit vyučujícímu pouze pro základní orientaci, ne však už k tomu, aby se podle ní na výklad dobře připravil. Z toho důvodu doporučujeme publikaci především jako pomůcku pro děti, jejíž používání bude spojeno s výkladem vyučujícího. Po faktografické stránce je obsah poměrně kvalitní, i když některé nepřesnosti se v knize najdou (např. informace o tom, že se křesťané schovávali během pronásledování v katakombách, je málo pravděpodobná). Spíše než nepřesnosti se v knize vyskytují některé pasáže, které by bylo dobré okomentovat a upřesnit, což může udělat právě vyučující.

Publikaci je možné objednat buď na internetových stránkách Karmelitánského nakladatelství *www.ikarmel.cz* nebo na stránkách Paulínek: www.paulinky.cz a lze ji také zakoupit v prodejně Matice cyrilometodějské v Olomouci. Knížka je celá barevná, v tvrdých deskách, na křídovém papíře (95 stran), formát mezi A4 a A3. Cena je 299 Kč. To umožňuje např. zakoupit několik kusů této knihy na faru a brát je jen do hodin náboženství, čímž může knihu využívat během roku více tříd. Knihu máme na ukázku v našem katechetickém centru.

Vít Němec

Vím, komu jsem uvěřil

Diecézní katechetické centrum v Brně vydalo knížku praktických podnětů k Roku sv. Pavla s názvem *Vím, komu jsem uvěřil*. V ní můžete najít význam loga Roku sv. Pavla, základní informace k apoštolu Pavlovi a přehled jeho cest. Stěžejní část představují vypracovaná setkání s mládeží na téma veršů z listů apoštola Pavla, vypracovaná stanoviště pro farní den a metodika pro farní soutěž pro rodiny i jednotlivce, kterou lze využít i pro dobu adventní nebo postní. Ve druhé polovině knížky najdeme dvě divadelní hry pro děti a na závěr několik luštěnek a kvizů. Knížku si můžete objednat na e-mailové adrese: *kc.brno@biskupstvi.cz* nebo koupit na katechetickém centru v Olomouci, cena 20 Kč.

Martina Orlovská

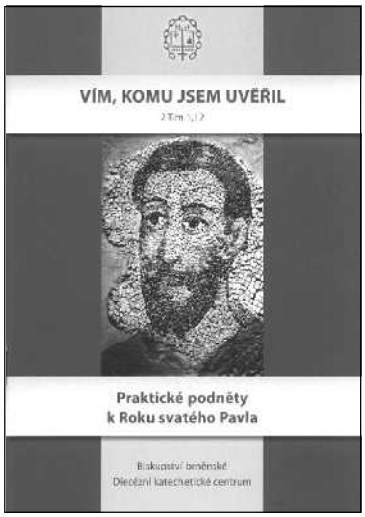

Biblická soutěž na prosinec

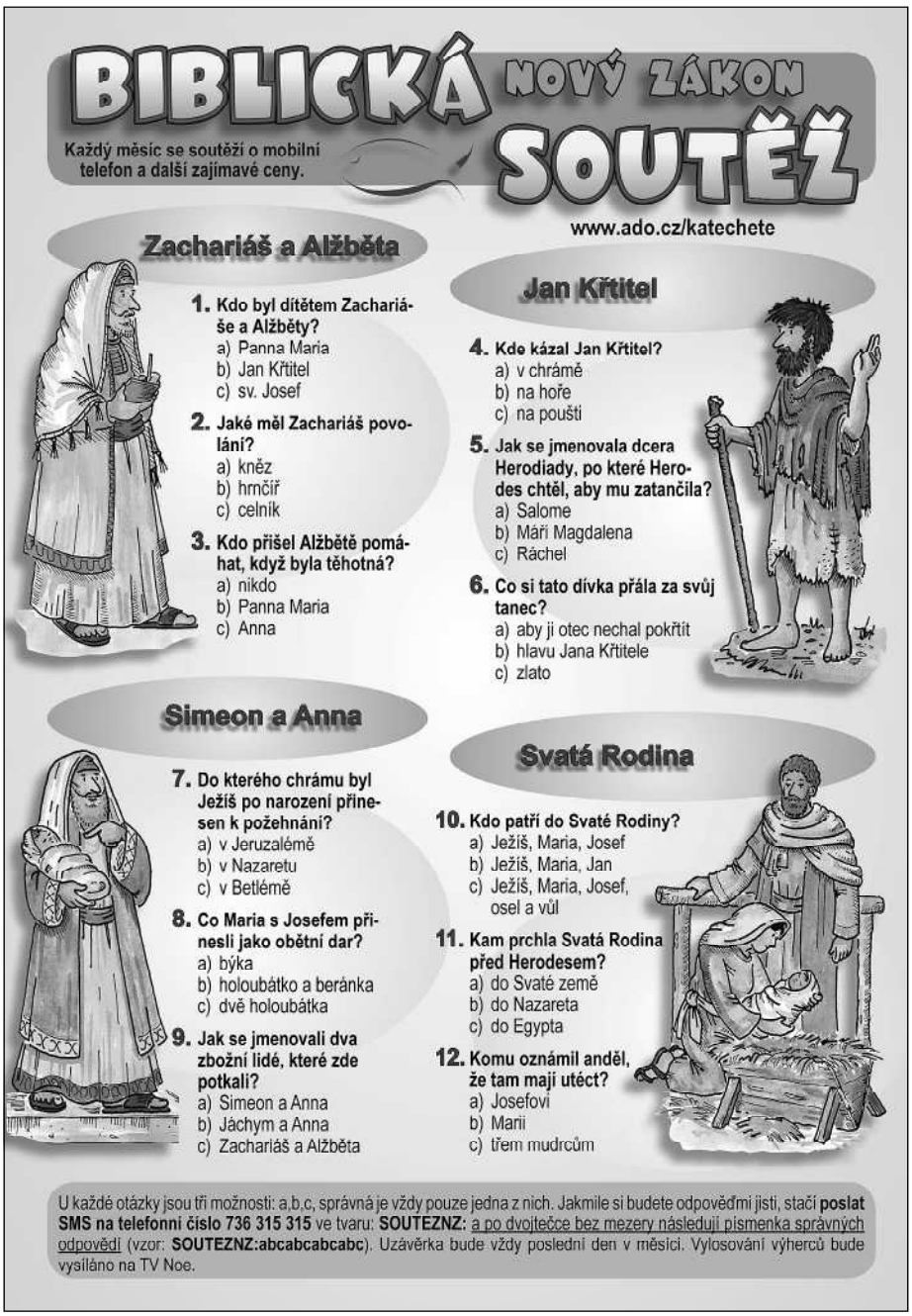

Nový časopis

V prvním čtvrtletí roku 2009 začne vycházet nový časopis pro katechetiku a náboženskou pedagogiku. Jeho cílovou skupinou budou kněží, jáhni a katecheté působící v pastoraci, učitelé náboženství, animátoři farních společenství, odborná veřejnost a dále všichni, kteří budou mít o danou problematiku zájem. Obsahově se časopis zaměří na další vzdělávání v oborech souvisejících s katechezí, obory teologické, pedagogické i obory z oblasti sociálních věd. Prostor dostanou také informace a zkušenosti z praxe, rozhovory s osobnostmi z oboru a náměty a metodické materiály pro katechezi a náboženské vzdělávání. V příštích číslech OLDINu vás budeme postupně informovat o možnostech objednání časopisu a budeme vám jej blíže představovat.

Ludmila Berková

III. arcidiecézní setkání katechetů

Uskuteční se na Velehradě (Stojanov) od pátku 6. do neděle 8. února 2009 a bude mít téma: *Předáváme Boží Slovo*. Přednáší: otec arcibiskup Mons. Jan Graubner, otec biskup Mons. Josef Hrdlička a doc. Dr. Ludvík Dřímal, Th.D.

Zveme kněze a katechety na tyto dny na Velehrad. Začínáme ztišením při mši svaté, kde se setkáme s živým Kristem. Večer budeme pokračovat duchovní přednáškou. Během setkání si vyslechneme přednášky, budeme pracovat ve skupinkách, naši práci odevzdáme v modlitbě a ve mši svaté Bohu.

Přijeďte, abychom zažili společenství místní církve.

Cena pobytu na Velehradě:

dvoulůžkový pokoj – společné sociální zařízení – strava = 640 Kč

jednolůžkový pokoj – společné sociální zařízení – strava = 700 Kč

dvoulůžkový pokoj s vlastním sociálním zařízením – strava = 800 Kč

jednolůžkový pokoj s vlastním sociálním zařízením – strava = 900 Kč

Přihlášky posílejte písemně, telefonicky nebo e-mailem přímo do poutního domu Stojanov, Salašská 62, 687 06 Velehrad, tel.: 572 571 531, e-mail: *velehrad@stojanov.cz*

Centrum pro katechezi
Biskupské nám. 2, 771 01 Olomouc
tel.: 587 405 241
e-mail: *katecheti@arcibol.cz*
skype: olkatecheti
web: *www.ado.cz/katechete*

CENTRUM PRO KATECHEZI

Život a dílo apoštola Pavla – dvě CD s audio nahrávkami

Jedním z multimediálních materiálů, které u nás vyšly k Roku sv. Pavla, je soubor dvou audio CD disků obsahující příběhy ze života sv. Pavla. Na prvním CD si můžete poslechnout pasáže ze Skutků apoštolů a na druhém CD najdete některá témata z Pavlova učení, zpracovaná podle Pavlových listů. Všechny texty, které jsou použity z českého ekumenického překladu Bible, namluvili přední čeští umělci, např. Josef Somr, Tatjana Medvecká, Pavel Soukup a další. Četba je také podmalována působivou hudbou a zvukovými efekty. CD je možné využít jako vhodný doplňující materiál při katechezích nebo biblických hodinách, přičemž zvuk můžete dle svých možností doplnit i obrazem, který si připravíte (diapozitivy, promítání z dataprojektoru).

Tento komplet CD vydala Česká biblická společnost v Praze. Součástí balení je i sešitek s úvodním slovem brněnského biskupa Mons. Vojtěcha Cikrleho a P. Jaroslava Brože, Th.D., který vyučuje na katedře biblických věd Katolické teologické fakulty Univerzity Karlovy v Praze. Kromě toho obsahuje sešitek také seznam kapitol s biblickými odkazy, odkud byl text čerpán a také barevné mapky s vyobrazením čtyř Pavlových cest. CD si můžete objednat na webových stránkách: www.dumbible.cz, www.ikarmel.cz nebo www.paulinky.cz

Vít Němec

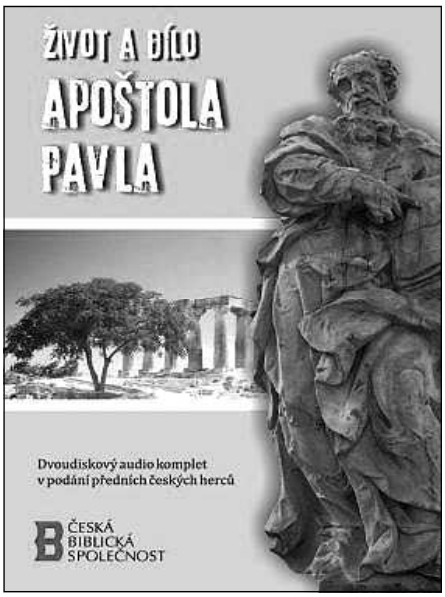

HLASY A OHLASY

Mezinárodní setkání mládeže

Ve dnech 22. až 26. října se ve Frankfurtu nad Mohanem konalo Mezinárodní setkání mládeže, jehož se zúčastnili zástupci z partnerských diecézí sedmi států, mezi nimiž bylo také 19 zástupců z našich čtyř katolických gymnázií (Arcibiskupské gymnázium Kroměříž, Stojanovo gymnázium Velehrad, Cyrilometodějské gymnázium Prostějov a Církevní gymnázium německého řádu Olomouc).

Po našem příjezdu do Frankfurtu nad Mohanem jsme byli ubytováni v rodinách. Večerní společný program pro nás připravili Afričané a Italové. Na závěr se konala krátká liturgie pod vedením Poláků. Na druhý den jsme zase my připravili scénku o sv. Václavu, maďarská skupinka si připravila písničky. Navštívili jsme Limburg (prohlídka chrámu, návštěva biskupa a mše svatá). Večer se konala diskuze na téma: *Patříme k sobě? Mír v Evropě*. Třetí den byl dnem „sociálním". Vytvořily se skupinky, každá navštívila nějaké sociální centrum, např. Caritas, Dům pro bezdomovce, mateřskou školku... Odpoledne jsme vyzvedli z domova důchodců nemocné a společně s nimi podnikli lodí výlet po řece Mohan. Večer jsme dostali pozvání na frankfurtskou radnici „Römer".

Veronika Vandová
Arcibiskupské gymnázium Kroměříž

Ve Slušovicích se budovalo

První slušovický kostelík byl založen již roku 868 slovanskými věrozvěsty sv. Cyrilem a Metodějem, kteří tudy putovali na cestě z Velehradu do Vizovic na vršku zvaném Bílá hlína. Později byl při vladyckém dvorci, který zde stál, postaven kostelík nový, opět dřevěný. Kolem něj se pak rozprostírala osada Staré Slušovice. Třetí slušovický kostel byl postaven ve druhé polovině 13. století na místě dnešního hřbitova. Současný kostel Narození sv. Jana Křtitele ve Slušovicích je podle dochovaných materiálů již čtvrtým slušovickým kostelem. Podle historických fotografií byl ještě v roce 1897 pokryt šindelem. Před generální vizitací v roce 1901 byl kostel natřen světle šedou barvou, pokryt pozinkovaným plechem a opatřen hromosvodem.

V březnu roku 2007 byl zřízen z iniciativy města a farnosti Slušovice Nadační fond za účelem shromáždění finančních i nefinančních prostředků pro provedení opravy střechy kostela, který je cennou kulturní památkou zapsanou v ústředním seznamu nemovitých kulturních památek ČR. Záměr se zdařil. Ještě v roce 2007 byly opraveny a pokryty měděným plechem věže kostela, letos se uskutečnila oprava střechy nad chrámovou lodí. Děkujeme všem dárcům a dobrodincům, zvláště Zlínskému kraji (dotace ve výši 350 tisíc Kč) za to, že jejich přispěním byly práce včas dokončeny.

Mgr. Lubomír Vývoda
Trnava

Dopis olomouckého arcibiskupa pastoračním radám farností olomoucké arcidiecéze

Drazí bratři v kněžské službě,
vážení členové pastoračních rad,
téměř během roku jsem dostal Vaše dopisy o životě farností a o Vaší práci. Je tam mnoho věcí, za které Vám chci vyjádřit upřímné poděkování.
Někteří jste se skvěle zapojili do diecézního plánu, někteří jste začali aktivní práci nebo se k ní znovu vrátili, někteří dělali zajímavé mimořádné akce, jiní jen běžné věci, ale mimořádně dobře. Jistě, jsou i farnosti, které musejí teprve začít.
Zvláštní radost mám z těch zkušeností, které jste udělali v navazování vzájemných vztahů a zapojování dalších lidí do života farnosti. Zjistili jste, že to vyžaduje nejen odvahu lidi oslovit a prosit o pomoc, vynalézavost a taktnost, ale i mnoho trpělivosti a vytrvalosti. Objevili jste, že se tím cvičí i Vaše pokora, když přijmete odmítnutí a neúspěch, ale i naděje, s níž začínáte znovu, a především zbožnost, když po zjištění, že vlastní síly jsou nedostatečné, prosíte o Boží pomoc nejen pro sebe, ale také pro ty, jejichž srdce potřebuje obrácení, novou ochotu či usmíření a zapálení Božím ohněm.
Tento dopis Vám píši v Betlémě, kde prožívám spolu s dalšími poutníky naši diecézní pouť na svatá místa naší víry. Je nás čtyři sta. Jde o jednu z největších akcí Roku Písma svatého, o zatím největší diecézní pouť z naší země. Tady zvlášť zakoušíme jaký význam má pro život křesťana znalost Bible, schopnost vidět v duchovních souvislostech a otevřeným srdcem přijímat Boží slovo. Z něho se rodí Boží život v nás. Zkušenost s Božím slovem posiluje víru a přináší radost. Pokud se o tyto zkušenosti dělíme s druhými, povzbuzujeme je ve víře.
I v dalším roce se budeme ještě věnovat Písmu svatému, zvláště svatému Pavlovi, jehož rok slavíme s celou církví. Zajímejte se, prosím, o nabízené programy a využijte je. Pokud jde o naši snahu zapojovat nové lidi do života farnosti, mohli byste letos věnovat pozornost dobrému zorganizování adorátorů při adoračním dnu farnosti a u Božího hrobu na Bílou sobotu, jak jsem to objevil v jedné farnosti. Adorační den by měl být skutečnou slavností celého farního společenství. Vím, že každá farnost má jiné podmínky a nejde to všude stejně, ale co když podle místní situace rozdělíte čas adorace pro jednotlivé skupiny? Například: děti, mládež, zpěváci, otcové, matky, babičky a dědečkové, ale třeba i Orli, skauti, hasiči, myslivci, učitelé, zdravotníci – kde je jich více, řeholnice – kde je místní komunita, podnikatelé, pracovníci jednoho konkrétního podniku nebo profese, kde je církevní škola, mohou být skupiny žáků po třídách... Bylo by třeba ovšem každou skupinu a mezi nimi i jednotlivce oslovit a pozvat jednotlivě. Zvlášť je třeba přivítat ty, kteří nechodí do kostela pravidelně, ale přišli by se svou skupinou. Těm zvlášť je třeba připravit vhodné texty pro modlitbu či rozjímání. Do přípravy textů se mohou zapojit aktivnější věřící z těchto skupin, nebo mohou vést společnou pobožnost.
Věřím, že uděláte nejen dobré zkušenosti, ale také sami objevíte další možnosti oživování Vašeho farního společenství. Těším se na Vaše nové zkušenosti.
Od některých z Vás slyším, že by bylo dobré připravit velké setkání pastoračních rad farností, jak jsme měli před několika lety ve Zlíně. Snad, ale tehdy předcházela setkání po děkanátech, kdy jsem Vám ukázal svou představu farnosti. Mluvili jsme o různých aspektech farního života. V příštím roce se setkají pastorační rady po děkanátech, aby prohloubili téma skutků lásky a charitativní služby ve farnosti podle výzvy Svatého otce Benedikta XVI. v encyklice *Deus Caritas est*. Setkání povede biskupský vikář pro Charitu Mons. Josef Šich a ředitel Arcidiecézní charity pan Václav Keprt. Na setkání budou pozváni i pracovníci Charit z Vašeho děkanátu. Já se účastním až velkého setkání v dalším roce, kde budete zase referovat o Vašem životě v této oblasti.
S vděčností za Vaši službu církvi Vás zahrnuji do svých modliteb. Každému z Vás i celým Vašim rodinám ze srdce žehná

arcibiskup Jan
říjen 2008

CENTRUM PRO ŠKOLY

Seminář *Vstupy do škol s náboženskými tématy*

Centrum pro školy nabídlo zájemcům seminář s tímto názvem v letošním září již potřetí, a to na dvou místech naší arcidiecéze. Dne 6. září v Olomouci a dne 13. září v Luhačovicích se sešlo asi 35 účastníků z řad katechetů, pastoračních asistentů, věřících učitelů a kněží. Na setkání byla účastníkům představena další témata, která jsou vyučována na školách a obsahují křesťanskou tématiku. Naší snahou je pomoci školám se zpracováním těchto témat, která dříve často nebyla vůbec vyučována. Lektorům je kromě odborné stránky také nabídnut metodický postup, jak danou látku předat dětem v mladším i starším školním věku. Po zaškolení nabídnou daná témata základním školám a v případě zájmu zde realizují dané programy.
Za celý rok, kdy jsou tyto semináře realizovány, se těchto programů zúčastnilo ve 30 školách kolem 4000 žáků. Největší zájem mají školy o vánoční témata, díky kterým se mohou žáci prostřednictvím obrazů podívat na místa v Izraeli, o kterých se ve vánočním příběhu mluví. Mezi další témata, která Centrum pro školy připravilo a skrze lektory nabízí školám, patří téma Velikonoce, Bible, Den české státnosti – svatý Václav a Svatý Mikuláš.
A co této nové službě říkají samotné školy? Zde je jeden z ohlasů, o který se s námi podělila jedna z lektorek:
Učím na soukromé základní škole, ve které je v 9 třídách asi110 žáků. Všichni prošli vstupem s tématem Velikonoce. Myslím, že se to učitelkám líbilo. Mám 4 nové přihlášky do náboženství. (Učím žáky od 1. do 5. třídy.) Na prvním stupni byl zájem dětí stoprocentní. Na druhém to už nebylo tak jasné, reakce byly buď kladné nebo neutrální, ale nebyly negativní.
Chtěla bych poděkovat všem lektorům, kteří tuto službu školám nabízejí. Často tak činí ve svém volném čase. Jen díky nim se začíná dařit velmi potřebná věc pro dnešní dobu, kterou je otevírání se naší společnosti a snaha o odbourávání předsudků vůči církvi, a to zvláště v mladé generaci.

Helena Polcrová

Z DIÁŘE ARCIBISKUPSTVÍ

PROSINEC 2008 – LEDEN 2009

4. 12. čtvrtek
18.00 hod. • **Přerov** – mše svatá a přednáška na téma *Katolická škola* • biskup Josef

6. 12. sobota
9.00 hod. • **Zlín** – rekolekce pro manželské páry • biskup Josef
10.00 hod. • **Strážnice** – mše svatá – 100 let základní školy • arcibiskup Jan

7. 12. neděle
11.00 hod. • **Choryně** – patrocinium kostela sv. Barbory • biskup Josef
16.00 hod. • **Svatý Kopeček u Olomouce** – adventní setkání s rozjímáním pro členy Matice svatokopecké • arcibiskup Jan
17.00 hod. • **Olomouc** – dóm – slavnostní nešpory • biskup Josef

8. 12. pondělí
17.00 hod. • **Kokory** – mše svatá – 200 let posvěcení kostela • biskup Josef

11. 12. čtvrtek
9.00 hod. • **Zdounky** – kněžská konference děkanátu Kroměříž • arcibiskup Jan

12. 12. pátek až 13. 12. sobota
20.00 hod. • **Olomouc** – Arcibiskupský kněžský seminář – rekolekce pro bohoslovce • biskup Josef

13. 12. sobota
16.00 hod. • **Strážnice** – adventní zamýšlení pro členy Orla a mše svatá • arcibiskup Jan

18. 12. čtvrtek
10.00 hod. • **Olomouc** – Horní náměstí – slavnostní předávaní hasičské techniky • arcibiskup Jan

21. 12. neděle
10.00 hod. • **Olomouc** – dóm – mše svatá a předávaní betlémského světla • arcibiskup Jan
17.00 hod. • **Olomouc** – dóm – slavnostní nešpory (sestry) • arcibiskup Jan

24. 12. středa
15.00 hod. • **Olomouc** – Svatý Michal – vánoční mše svatá pro děti • arcibiskup Jan
21.00 hod. • **Olomouc** – dóm – půlnoční mše svatá • arcibiskup Jan
24.00 hod. • **Svatý Kopeček u Olomouce** – půlnoční mše svatá • biskup Josef

25. 12. čtvrtek
10.00 hod. • **Olomouc** – dóm – slavnost Narození Páně • arcibiskup Jan a biskup Josef

26. 12. pátek
9.00 hod. • **Olomouc** – Svatý Mořic – vánoční mše svatá • arcibiskup Jan

31. 12. středa
23.45 hod. • **Svatý Hostýn** – Te Deum a mše svatá na začátek nového roku • biskup Josef

1. 1. čtvrtek
10.00 hod. • **Olomouc** – dóm – slavnost Matky Boží Panny Marie • arcibiskup Jan a biskup Josef

2. 1. pátek
10.30 hod. • **Zlín** – sv. Filip a Jakub – mše svatá a setkání tříkrálových koledníků • arcibiskup Jan

4. 1. neděle
17.00 hod. • **Olomouc** – dóm – slavnostní nešpory (sestry) • arcibiskup Jan

6. 1. úterý
18.00 hod. • **Olomouc** – dóm – slavnost Zjevení Páně • arcibiskup Jan

7. 1. středa
Praha – zasedání Stálé rady České biskupské konference • arcibiskup Jan

15. 1. čtvrtek
9.30 hod. • **Prostějov** – Svatý Kříž – kněžská konference děkanátu Prostějov • arcibiskup Jan

18. 1. neděle
10.00 hod. • **Velehrad** – mše svatá za jednotu křesťanů • biskup Josef
17.00 hod. • **Olomouc** – dóm – slavnostní nešpory • arcibiskup Jan

19. 1. pondělí až 21. 1. středa
Praha – zasedání České biskupské konference • arcibiskup Jan a biskup Josef

23. 1. pátek až 24. 1. sobota
Limburg (Německo) – 75 let biskupa Gerharda Pieschla • arcibiskup Jan

24. 1. sobota
15.00 hod. • **Velké Opatovice** – žehnání orlovny • biskup Josef

27. 1. úterý
17.00 hod. • **Velehrad** – Stojanov – mše svatá pro setkání koordinátorů pastorace povolání • biskup Josef

Uzavřeno k 3. 12. 2008
Změna programu vyhrazena

ARCIBISKUPSTVÍ OLOMOUCKÉ
Wurmova 9
Pošt. schr. 193
771 01 OLOMOUC

Placeno převodem 706 037